2026-6-RE

Causa 2026-6-RE

(Espejo Pérez c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 34-2026. Recurs d'empara

Sentència del 27 d'abril del 2026

BOPA núm. 45, del 6 de maig del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 23 de gener del 2026, per la representació processal del Sr. José Antonio Espejo Pérez, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat del Tribunal de Corts per una presumpta vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que es reposi al recurrent en el seu dret, adoptant les mesures necessàries a l'efecte, tot i declarant que el Tribunal de Corts nomeni ponent d'immediat i que resolgui el recurs interposat en el termini legal de 10 dies, d'acord amb l'article 194 del Codi de procediment penal. Així mateix, demana que declari que el recurrent té dret a rebre una indemnització per les dilacions sofertes;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 10 de febrer del 2026 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 2 de març del 2026, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'unes diligències prèvies seguides per un presumpte delicte de blanqueig de diners o valors, el 19 de març del 2018, la Batllia de Guàrdia (Penal) va dictar un aute que decidia entre altres qüestions el bloqueig i el control dels moviments dels comptes bancaris del Sr. José Antonio Espejo Pérez i d'alguns membres de la seva família.

1.2. El 24 de novembre del 2023, la representació processal del Sr. José Antonio Espejo Pérez va presentar un escrit, en què després de 5 anys de la incoació de la causa, demanava, una vegada més, l'aixecament de la mesura cautelar adoptada.

1.3. El 21 d'octubre del 2024, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va dictar un aute que decidia no donar lloc a la petició d'aixecament de la mesura cautelar de control i de bloqueig patrimonial, decretada "*el 12 de juliol de 2019*" (sic), així com l'arxivament de la causa.

1.4. El 4 de novembre del 2024, la representació processal del Sr. José Antonio Espejo Pérez va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió.

1.5. El 5 de novembre del 2024, el Tribunal de Corts va registrar el recurs d'apel·lació i va designar la magistrada ponent de la causa.

1.6. El 23 de gener del 2026, la representació processal del Sr. José Antonio Espejo Pérez va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat del Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent posa en relleu que va presentar el seu recurs d'apel·lació el 4 de novembre del 2024 i que han transcorregut 14 mesos sense haver obtingut cap resolució, quan l'article 194 del Codi de procediment penal disposa que el magistrat designat, una vegada escoltat el Ministeri Fiscal i les parts dins el termini de 10 dies, resol en un altre termini de 10 dies, tant si han emès l'informe, com si no ho han fet.

- Per tant, addueix que atès que aquest termini s'ha exhaurit a bastament sense que el seu recurs hagi estat resolt, no s'ha respectat el dret aplicable, circumstància que vulnera els seus drets establerts a la Constitució.

- Afegeix que la instrucció dura des de fa més de 7 anys i encara no ha estat citat a declarar, cosa que tampoc respecta les disposicions de l'article 40 del Codi de procediment penal, el qual disposa que la instrucció de les diligències prèvies s'ha d'efectuar de manera abreujada, precisa i amb celeritat.

- Recorda igualment la jurisprudència constitucional en matèria de vulneració del dret a un procés de durada raonable.

- En un escrit presentat posteriorment per esmenar un error material en un document adjunt, comunica al Tribunal que, el 6 de febrer del 2026, el Tribunal de Corts li va notificar la designació d'un nou magistrat ponent per a la seva causa.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que se'l reposi en el seu dret, adoptant les mesures necessàries a l'efecte, tot i declarant que el Tribunal de Corts resolgui el recurs interposat en el termini legal de 10 dies, d'acord amb l'article 194 del Codi de procediment penal. Així mateix, demana que declari que té dret a rebre una indemnització per les dilacions sofertes.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal constata que s'han escolat més de 14 mesos des de que el recurrent va interposar el seu recurs d'apel·lació sense que aquest hagi estat resolt.

- En aquest cas, considera que s'ha de tenir en compte que la qüestió que s'havia de resoldre era certament relativa a unes actuacions d'una certa complexitat, però inherentment senzilla, perquè es tractava de pronunciar-se sobre una mesura cautelar que afectava al patrimoni del recurrent.

- Conclou que, per tant, cal declarar la vulneració del dret del recurrent a un judici de durada raonable, així com el seu dret a obtenir una indemnització per la dilació soferta.

- No obstant això, posa en relleu que el 12 de febrer del 2026, el Tribunal de Corts va dictar un aute que decidia desestimar el recurs d'apel·lació interposat pel recurrent i confirmar l'aute del 21

d'octubre del 2024, adoptat per la Batllia.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional ha establert una jurisprudència constant relativa a la valoració del caràcter raonable de la durada d'un judici.

3.2. També ha fixat quins són els paràmetres que s'han de prendre en consideració per poder concloure si la durada d'un judici és o no és raonable. En aquest cas, s'ha d'examinar la durada global del procediment respecte dels criteris jurisprudencials establerts en la matèria: i) la llarga durada; ii) la manca relativa de complexitat; iii) el risc de la demora; iv) que la dilació no sigui deguda a la part que l'al·lega; v) la irrellevància del fet que la inactivitat sigui directament responsabilitat de l'òrgan judicial concernit; i, vi) la naturalesa del procés.

3.3. En aquest cas, tal com ho precisa el Ministeri Fiscal, una durada de 14 mesos per pronunciar-se sobre el recurs d'apel·lació presentat pel recurrent no pot resultar d'una complexitat particular. L'actitud i l'acció del recurrent tampoc poden ser invocades.

3.4. Per consegüent, el temps transcorregut per tal d'obtenir del Tribunal de Corts la resposta al seu recurs d'apel·lació, presentat el 4 de novembre del 2024, ha comportat la vulneració del dret del recurrent a un judici de durada raonable. No cal reposar al recurrent en el seu dret, atès que com ja s'ha indicat, el 12 de febrer del 2026, el Tribunal de Corts va dictar la resolució sol·licitada. No obstant això, sí que és procedent declarar que el recurrent té dret a ser indemnitzat.

3.5. Així doncs, en aquest cas l'empara ha de ser atorgada.

3.6. L'estimació d'aquest recurs d'empara comporta la no imposició de les costes processals al recurrent (a contrari article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. José Antonio Espejo Pérez contra la inactivitat del Tribunal de Corts.

2. Declarar que s'ha vulnerat el seu dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

3. Declarar que el recurrent té dret a ser indemnitzat en la quantia que determini la jurisdicció ordinària mitjançant el procediment adient.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, al Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 27 d'abril del 2026.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Jean-Yves Caullet

Magistrat

Víctor Torre de Silva López de Letona

Magistrat